

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

11 Concilij Tridentini decreta mores ad spectantia, vbi recepta non sunt, non obligant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

DECISIO III. Dub. 2.

Ignorantia inuincibilis in foro conscientiae, ex solo dicto rei dicentis se iuste ignorasse, consistere potest; Arg. ca. Humanæ aures, 2. q. 5. qualis etiã in foro exteriori presumitur, donec scientia probetur. c. Præsumentur, de reg. iur. in 6. Probari etiã potest ignorantia iusta vel per iuramentum. Passoralis, de except. & c. si vero, 2. de sent. excom. cum que in animo sunt, aliter probari aliquando nõ possunt: ca. Significasti, 1. de homicid. vel probando aliquid quod necessario consequitur ignorantiam, quia scilicet in fano erat, aut furiosus: c. Madusus, 3. q. 9. c. cum dilectus, de iur. ab intest. vel probando aliquid, quod verisimilis ignorantia consequitur, vt probando absentiam. ca. si qui mat. accusa. non pos.

DECISIO IV. Dub. 3.

Scientia legis quæ ad ligandum sufficit, non est necessæ vt talis sit quæ nascitur ex notitia intuitiva alicuius quinque sensu: Neque sufficit quilibet auditio, & relatio, aut credulitas, quod lex illa in Curia promulgata sit, sed requiritur vt sciatur lex illa promulgata in Curia, & facta, & recepta a maiore parte populi, cuius ipse pars est; lex enim iuste promulgata nõ ligat si maior pars eam non recipiat.

DECISIO V. Dub. 4.

Ex ante tempus a legislatore præscriptum neminem ligat, cum lex maiorem virtutem illa non habeat, quã legislator illi tribuit; Arg. c. fide reg. iur. in 6. Soler autem exprimere tempus, quo vult vt lex sua ligare incipiat: cap. cum singula, de præb. in 6. Quod si lex dicat, vt liget ex nunc, ab ipso tempore promulgationis ligabit scientes, ex Glo. in Clem. 2. de heret. & etiam iuste ignorantes, quoad irrationem actus; ex Panor. in cap. 2. de confut. licet non quoad peccatum.

DECISIO VI.

Ex Principis inferioris a die scientiæ subditos ligat, cū nullo iure cautum sit, vt legis Principis inferioris vinculum differatur; Ad præsumendum autem scientiam, quoad forum exterius, tempus videtur arbitrium. Panor. in c. 2. nu. 8.

DECISIO VII.

Quamuis solo iure scripto attento, princeps non videatur ligare ante lapsum duorum mensium, & scientes eam factam & promulgatam. Glo. in data sexti; ita tamẽ, vt lex promulgata in Curia Principis non ligat Prouinciales, hoc est, subditos extra Prouinciam, vbi est Curia, de gentes etiam post duos menses a publicatione facta in Curia, donec per Gubernatores Prouinciarum in eorum Metropolitibus promulgetur; Ioan. Andr. in glo. data Sexti, & Ceter. 1. 2. q. 90. ar. 4. De stylo tamen, & consuetudine non solum Curie Romanæ, sed etiam Imperatoris, & aliorum Regum seruari videtur, vt lex liget omnes etiam Prouinciales post duos menses a publicatione legis in Curia facta, & locis ad id præstitutis, atenta tamen distantia Prouinciarum, & qualitate legum, & frequentia hominum in illarum Prouinciarum habitantium in Curia, & ad eam venientium, & redeuntium ab ea, vt iudicari probabiliter possit legis promulgationem ad eorum notitiam peruenisse; Ita S. Tho. 1. 2. q. 90. att. 4.

DECISIO VIII. Dub. 5.

Lex, antequam recipiatur, saltem per maiorem partem ciuitatis, cuius pars est transgressor, non ligat, cum legislator illam sub conditione ferre præsumatur, si recipiatur saltem per maiorem partem: S. Leges. d. 4. & l. de quib. ff. de legi. Fel. in cap. 1. de treuga & pace & Nau. in Manual. cap. 23. num. 41. quia enim lex communem respicit vilitatem, c. erit autem lex, dist. 4. non videtur legislator velle vnum, vel alterum ligare ad seruandum, quod alij consubditi non seruant, nec seruare incipiunt: Ita S. Tho. 1. 2. q. 96. ar. 6. & 2. 2. q. 147. ar. 3. Neque peccat primi non seruantes, & non recipientes legem iuste promulgatam, si

sciente id superiore, & potente cogere, & non cogente seruare, non seruant: eo quod videtur superior eam suspendere, vel tollere. Glo. in c. 1. de treuga, & pace, & Panor. & Felia. ibi.

DECISIO IX. Dub. 6.

Sicut lex non recepta ab eam scientibus non ligat, ita etiam & lex non recepta ab eam ignorantibus enervatur, cum iustior sit causa non obseruantium legem, eo quod eam ignorant, quam eorum, qui scientes eam nolunt recipere, nec illa vult: vnde cum lex non recepta ideo obliget, quia non est vsa recepta, sic ignorata etiam non ligabit, cum ab istis nulla ratione recipi possit. l. de quibus, ff. de legibus.

DECISIO X. Dub. 7.

Am lex a subditis nõ recepta, quam a Legislatore reuocata, in eo pares sunt, quod neutra vim obligandi habet; in alijs autem differunt, quod in casu priore extat lex, quamuis non liget donec recipiatur; in posteriore vero non extat lex, nec recipi potest: & lex iam lata, & promulgata, nondum reuocata, quamuis a principio nõ recipiatur a subditis, potest tamen postea mutata voluntate eorum recipi, quia substantia eius durat: reuocata vero minime nisi denouo a Legislatore feratur, eo quod iam substantia eius perijt, quod autem est extinctum, reuiuiscere non potest, nisi auctor potens illud denouo producat. l. Quæ res, §. aream, ff. de solut. e. Quam periculosum, 7. q. 1.

DECISIO XI. Dub. 8.

Concilij Tridentini decreta, quæ ad mores, & reformationem spectant, & quæ nouum ius inducunt, nõ eos obligant, qui probabiliter ea ignorant: sed nec eos, qui ea sciunt, non quidem ea ratione, quod illa non sint promulgata, cum nullibi cautum sit ea promulgari debere in Prouincijs ad hoc, vt vim habeant obligandi, excepto solo decreto illo de Matrimonio contrahendo posito a Concilio Trid. sess. 24. ca. 1. de ref. Matrim. sed ea, quod in aliquibus Prouincijs, aut Regnis, neque a principio, neque postea, sunt recepta; vnde nec illorum Regnorum homines obligant.

DECISIO XII. Dub. 9.

Ville diuersorum summorum Pontificum de pœnis in non recitantes officium diuinum, de non habendo officio B. Virginis lingua vernacula, de Confidetijs, de Cambijs, Bulla etiam Cene Domini, & alia, dummodo Romæ publicatae sint, ligant omnes etiam longissime distantes, scientes eas esse Romæ publicatas; adeo, vt non excusentur ex defectu promulgationis, quamuis ex defectu receptionis excusari possint.

DECISIO XIII. Dub. 10.

Penitentem contra Ballam ex ignorantia probabiliter peccantem Confessarius, qui eam scit, nec admoneat, nec instituire tenetur, cum talis penitens nec peccet eam probabiliter ignorando, nec transgrediendo: ea. Quia circa de consang. Ad. 4. de confess. q. 7. post 5. q. vnde absolueret potest contentem, quem videt ignorantia iuris humani probabiliter a peccato excusari, & præsertim, si suspicaretur eum de veritate monitum, illam non amplecturum. Sicut etiam Prelatus cum ignorantibus matrimonium suum inualide contractum, dissimulare potest, immo & debet, quando scandalum ex contrario facto nasci probabiliter timeret.

DECISIO XIV. Dub. 11.

Orator legens siue ex officio, siue sponte, non tenetur docere legem quæ non ligat illos incolentes Prouinciam, in qua legit; potest tamen si velit, simul docendo rationem, quæ eos ibi non ligat: quia nulla lege tenetur ad primum, nec alicubi a secundo prohibetur. Arg. c. consulti, 2. q. 4. & cap. 2. de translat. prelat.

DECISIO XV. Dub. 12.

Confessarius contentem tenentem opinionem, de qua ipse dubitat, immo si credat contrariam opinionem,